

grunn som sto for, med henholdsvis 1 500 og 800. Det var også en merkbar økning i antall personer med flyktningbakgrunn fra Burma, Afghanistan og Russland, ifølge Statistisk sentralbyrå.

Disse tallene representerer mange forskjellige skjebner og problemer, og Norge bør være forberedt på å løse disse problemene. Man må skape tilbud og kvalitets-sikre disse med god kompetanse.

Et spesielt problem er kommunikasjon, som beskrives slik: «Språket er det huset vi bor i...» Språket fører til forståelse, men også til misforståelser. Forfatteren peker på dette viktige spørsmålet: Hva skjer med det pasienten sier i tolkeprosessen? Har tolkene som brukes i dag tilfredsstillende bakgrunn for psykoterapeutisk og psykososialt arbeid? Hvordan fungerer overføringen og motiveringen i en komplisert situasjon mellom behandler og pasient når de har et tredje ledd mellom seg?

Denne boken er resultat av et langvarig teoretisk og praktisk arbeid med flyktninger som har opplevd tortur og andre vanskeligheter i hjemlandet og ikke klarer å fungere tilfredsstillende i hverdagen i samfunnet de har flyktet til.

Den gir en grundig teoretisk oversikt over kildene til problemene (traumatisering av kropp og sjel, tortur...), men mest av alt formidler den den verdifulle personlige erfaringen fra forfatterens daglige møter med flyktninger. Dette arbeidet er så komplisert at det kreves spesialkunnskap om pasientenes kulturelle bakgrunn og om hvordan bakgrunnen påvirker psykologiske og sosiale reaksjonsmønstre av en traumatisert pasient. Forfatteren sier flere steder at en flyktning er som enhver annen pasient. Men en slik pasient krever ekstra tid og grundige forberedelser, som terapeuten må arbeide flere timer med, sett i forhold til en pasient han kjenner den kulturelle bakgrunnen til. Det tar lengre tid å forstå flyktningpasienten, leve seg inn i pasientens situasjon, vise empati og skape en stemning der pasienten føler seg trygg på terapeuten.

Å skaffe den nødvendige kunnskap for å bygge nettverk som skal følge pasienten både i behandlings- og rehabiliteringsperioden, krever tid og ressurser. Denne boken er et uvurderlig bidrag til bedret kunnskap om flyktningproblemer, og sier noe om utfordringer i behandlingen.

Den avslører at dagens praksis i den offentlige psykiatri, med kort behandlingstid, er uheldig for mange alvorlig traumatiserte pasienter.

Boken er en verdifull informasjonskilde for dem som jobber med og er engasjert og interessert i flyktningproblematikken: fastleger (allmennpraktikere), psykologer, psykiatere og det personellet som opplæres til arbeid med flyktninger.

Den anbefales til de nevnte profesjoner og yrker, men jeg vil også anbefale at den leses av helsepersonell og helsepolitikere

som planlegger tilbud til flyktninger. De vil da bedre forstå at landet trenger et mer omfattende og bredere tilbud for behandling av flyktninger, spesielt for dem som har gjennomgått tortur og andre alvorlige traumer.

Zorica Mitic
Anestesiavdelingen
Radiumhospitalet

Utmerket om idrettspsykologiens historie

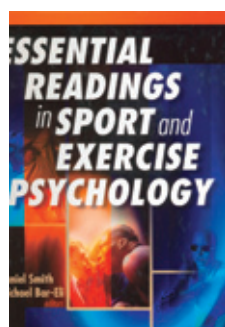
Smith DE, Bar-Eli M, red.

Essential readings in sport and exercise psychology

522 s, tab, ill. Leeds: Human Kinetics, 2008.

Pris GBP 39

ISBN 978-0-7360-5767-7

Alle som har erfart, eller har en idé om, at idrett ikke bare utøves av beina som springer, men også av hodet som styrer beina, vil kunne ha glede av boken. Den er allment interessant, ikke minst for helsepersonell og bedriftsledere og

ansatte som arbeider med prestasjonsstimulering. Bakgrunnen for boken, som skal presentere essensen av idrettspsykologi, er tankevekkende, og demokratisk. 137 idrettspsykologer i 25 land ble forespurt om hvilke artikler i idrettspsykologiens historie de synes burde vært med i en bok om det essensielle i idrettspsykologi. 67 av dem stemte. De 50 artiklene som flest stemte på, utgjør i forkortede utgaver denne oppdaterte boken, som er redigert i åtte underkategorier: historisk oversikt, individuelle forskjeller hos atleter, sport og omgivelser, gruppeprosesser, prestasjonsforbedring, idrettspsykologi for bedre helse og velvære, øke psykologisk vekst og utvikling og om idrettspsykologi som profesjon. Det er toppforfattere innen de fleste felter. Redaktørene skriver en kort, meget leseverdige innledning til hver artikkel, som summerer artikkelen og plasserer dens betydning innen det idrettspsykologiske feltet. For dem som liker kortversjoner: Man får mye kunnskap ved bare å lese redaktørens innledninger. Fremst er det en punktformig kortfattet tidslinje som summerer viktige hendelser i idrettspsykologiens historie på en lettfattelig måte.

Denne vellykkede og rikholdige boken er skrevet på et rimelig enkelt engelsk språk, med god layout, noen få bilder og god innbinding.

Idrettspsykologiske temaer tas opp med stor bredde. Intensjonen, det å beskrive det essensielle av idrettspsykologi, har forfatterne oppnådd på en utmerket måte. Det gis også interessante bilder av den faglige metodeutviklingen. Boken er et must for skribenter i faget og for andre som trenger å forstå idrettspsykologiens historie.

Andre som kun vil ha oppdatering av hvor idrettspsykologi står dag, vil finne mye interessant lesing, men de kan nok finne mer letteleste bøker som raskere summerer hva som er essensen. Slik sett kan boken også oppfattes som tunglest. Man må lese mye for å få med seg essensen. Man kan imidlertid med hell bruke den som oppslagsverk, i stedet for å lese den sammenhengende.

Vurderingen av hvor viktige artiklene er, kommer an på øynene som ser og hvordan man vil bruke idrettspsykologi. De mest spennende artiklene i mine øyne var om prestasjon og angst, hvilke grader av angst stimulerer eller bremser prestasjon, hvordan forbedre prestasjon, samhandlingens betydning for prestasjon, barnpsykologiske aspekter av prestasjon (interessant for enhver forelder), hvordan oppnå «flyt» i utførelse, overtrening og utbrenthet, og motivasjon. Artikkel om sammenhenger mellom spenning – avspenning og prestasjon mangler. Anbefales!

Erik Ekker Solberg
Medisinsk avdeling
Diakonhjemmet Sykehus

En bok som innfrir forventningene

Gottrup F, Karlsmark T, red.

Sår

Baggrund, diagnose og behandling.

2.utg. 454 s, tab, ill. København: Munksgaard

Danmark, 2008. Pris DKK 478

ISBN 978-87-628-0580-4

Både Sverige og Danmark ligger foran Norge når det gjelder oppbygging av tverrfaglige sårteam og sår-sentre. Andre utgave av den svenske sår-boken kom i 2003 (1). Nå foreligger andre utgave også av den danske, og det er

ikke til å unngå at de blir sammenliknet.

Selv om Christina Lindholm har skrevet en faglig sterk og anbefalelsesverdige bok, har denne danske varianten det lille ekstra